

Barcelona 7 d'agost de 1925

L'Esquella de la Torratxa

Any XLVIII Número 2422 — 15 cèntims — Atrasats 30



L'ONCLE RIC

—Em diuen els nebots que hi vagi, que hi fa una fresqueta molt agradable... Ja ho veig, aquests amb la qüestió de la fresqueta volen que agafi una pulmonia i heredar.

ESTABLIMENTS QUE RECOMANA "L'ESQUELLA"

<p>I. V. E. Bicicletes PLAÇOS - COMPTAT Muntaner, 40 -- Barcelona</p>	<p>HOTEL RESTAURANT ❖ Casa JUAN ❖ Habitacions des de 4 ptes. i Pensió amb desdèjuni des de 12 ptes. Grand confort :: Telèfon 2372 A. Rambla Santa Mònica, 21 i 23</p>	<p>Bar Restaurant COSMOS Salonets per a família Plaça del Teatre, 1-Barcelona Telèfon 2794 A</p>	<p>GRAN CAFÉ RESTAURANT ="BARCELONA" Esplèndid local - Tel. 5100 A. Grans Concerts Pl. Universitat, 1 i Corts, 590</p>
<p>Restaurant Maxim's <i>Rambla del Mig, 37</i> Des de les 6 fins a la matinada dues orquestres Consumacions des de ptes. 1'50</p>	<p>LA CENTRO AMERICANA Casa especial en Cafès torrats RAMON BARGUÉS Telèfon 1228 A. Pl. Universitat, 3, Barcelona</p>	<p>Si voleu menjar bé, aneu al CAFÉ RESTAURANT "LA VID" E. CARBO Aribau, 16 :: Telèfon 3165 A</p>	<p>AU "LION D'OR" Cafè : Restaurant : Atraccions "Diners" a 5 pessetes 2, PLAÇA DEL TEATRE, 2</p>
<p>Grand Liceo CAFÉ RESTAURANT Rbla. del Mig, 3. - Tel. 1420 A. Servei especial a la sortida dels Teatres</p>	<p>Grand Metro Cafè - Restaurant - Billars Pl. de l'Angel - Via Laietana, 23 T. 2490 A. Salons per a banquets, casaments i bateigs</p>	<p>Hotel Internacional <i>Rambla del Mig, 1-3</i> Esplèndides habitacions « Grand Confort »</p>	<p>Hotel Marina Servei acurat i econòmic Telèfon 2869 A. :: Plaça del Palau, 10 ::</p>
<p>Mobles-Instal·lacions <i>Salmerón, 75</i> TELEFON 1746 G.</p>	<p>RAVO VERDE EL LICOR MUNDIAL Muntaner, 98</p>		<p>Bazar de la Unió <i>Unió, 3 - Barcelona</i> EFECTES D'ESCRITORI</p>



PATI BLAU
PELAI, 1

TEMPORADA D'ESTIU
LLOC FRESC I ELEGANT
Casa de gran renom pel seu riquíssim cafè, gelats i refrescos de totes menes. Grandiós èxit tots els dies del terçet compost pels senyors Escolá, :: :: Tormo i Cáceres :: ::



ANTIPALÚDIC ANTIMELITENSIS
LAVERAN

Cura radical de les Febres palúdiques. Tercianes o Quartianes. Febres de Malta. LAVERAN es ven per totes les Drogueries i Farmàcies. Per prospectes **Casa Segalá**, Rbla. les Flors, 14-Barcelona.



BICICLETES
Motos
Accesoris i Sports
SANROMA
Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

ANTONI LOPEZ
— IMPRESSOR —

Treballs comercials de totes classes : Revistes : Catàlegs
Edicions especials de luxe
Talonaris : Factures, etc., etc.

❧

Olm, 8 : Telèfon 4115
:: BARCELONA ::

GRILL ROOM TEL. 943 A.

AMERICAN BAR

Jaime Gibert

WIENER KUCHE
ENGLIS-FRANÇAISE-DEUTSCH

ESCUDILLERS, 8 BARCELONA

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

Periodic humoristic

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Estranger, 5 pessetes

FORA DE BARCELONA: Espanya, 3 pessetes

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, N.º 20. — BARCELONA



Excursionisme dominical

Demà passat serà diumenge. Fa quatre dies era diumenge. Com el diumenge passat, com el propvenent, com en tots els diumenges estiuençs, el barceloní, pren el tren i fa una mica de mar o de muntanya. Això el senyor Esteve. Això el barceloní mitjà, amb certs anys i certs cabals. Però els minyons—molts minyons—barcelonins, arribat el diumenge, prenen una mica de tren i molta muntanya. Són els excursionistes de tots els infinits grups i grupets de Barcelona.

Un excursionista sembla un home artificial al que haguessin donat corda i marxés. Ell no es llença al camp ni per a fruit del paisatge, ni per a fer geografia, ni per a oxigenar-se, ni per a menjar amb gana. Ell prou es pensa que realitza totes aquestes coses, però ell el que fa és caminar. Un dia érem a Santa Cristina. Feia un dia blau i quiet, de poesia floral. Dinàvem sota el pi gegant i patriarcal, quan arribaren tres xicotets excursionistes, plens d'eines, de bastons i de calces *kaki*. Pensàrem amb un dinar ben guanyat, amb un repòs sensual i contemplatiu davant del mar, sota la pineda maternal. Doncs, res, arribaren davant del mar, el miraren tres segons, donaren la volta i, altra vegada, començaren a caminar com si haguessin complert la prometença d'arribar davant de la mar, saludar-la, i tornar a marxar, excursionistes errants que no es deixen comprendre per cap Capua.

La raça s'enforteix, indubtablement, amb aquests exercicis pedestres i dominicals. Es una gimnàsia de cames i de voluntat. Es un barallar-se amb els camins i amb els meteors. Es un valdre's a si mateix, perquè en l'excursio-

nista, com a la "Lliga", hi cab tot: cantimplors, bastons, ganivet suís, capa de pluja, fiambrella, mistos d'esca, pipa, Kodak, petit botiquí, de vegades, tenda de campanya, de vegades, fins *alpenstrok*. Amb això, poden anar sols, però no hi van. Caminen a colles i, encara que hagin sortit de Barcelona individualment, la colla es fa davant d'un castell en runes, o d'una font, o d'una ermita. Llavors, la colla, reunida accidentalment, es mira amb certa displicència, parlen lacònicament, fan un gest, llençant-s'ho tot a l'espatlla i tornen a caminar.

Així la nostra joventut es va treient la intoxicació urbana. L'antic fill de pis, ara es capaç de veure sortir el sol dalt del Puigmal i de preferir el pla de Marranc an el pla de la Boqueria. No són únicament ginnastes, saben tots els versos compostos a les viles i dedicats a les muntanyes, totes les cançons catalanes. La geografia l'aprenen pas a pas, però, ademés, és una geografia poètica.

PARADOX



CONVERSA DE SALO

Fa pocs dies es celebrà un gran ball als jardins d'un dels nostres flamants nobles. Hi havia tothom que val la pena al nostre país, és a dir, la noblesa i l'aristocràcia (els que som demòcrates no valem res). Dos senyors d'aquells de circumstàncies, d'aquells que tiren cap el vent que bufa, parlaven de les dames que hi havia al ball.

Feien l'elogi de la comtessa de Z. Li elogiaven tot. Amb el pensament la despullaven i parlaven dels seus reconcs més íntims. Vingué el torn de parlar dels seus pits bonics.

—I apropòsit, com que parlem de mamelles—digué el més respectable dels dos senyors—. Saps que en X ha estat anomenat president del P. U. P. de la ciutat Tal.

VIATGES ENTRETINGUTS EN TRAMVIA

IV

Hom, en escriure, té la sensació que el que fa ho llença dintre el pou sense fons de la indiferència. Per això es deixa perdre les coses. Així anava a succeir amb aquestes cròniques. Què en treurem de dir o deixar de dir, si ningú no en fa cas? Però, heu's aquí que darrerament, l'autor ha rebut cartes de desconeguts encoratjant-lo i pregant-li que



insistís. Algunes l'animaven a fer una campanya. Encara que el servei de tramvies sigui una cosa incommensurable i abracadabrant, ço no vol dir que hom s'hagi d'estirar



els cabells amb desesperació i menys que tingui de fer míting sobre míting. Via fora, les actituds melodramàtiques!

No obstant continuarem, car hi ha qui ens empeny, i també perquè la matèria és tan abundant que es podria anar escrivint fins a l'any 2000 sense por d'acabar les reserves.

Bé, doncs. Si mal no recordem—hom no rellegeix mai el que escriu, té por de penedir-se'n—érem camí de l'estació de Sant Martí; hi anàvem a pas de caragol, plens a barrotar i amb un cobrador que t'ha de saltar per damunt per anar a cobrar bitllets a l'extrem del cotxe. Si hom estés d'humor faria una descripció bucòlica del paisatge, amarat de sol, de la verdor dels camps de patateres, que arriben fins a mar; de la poesia—d'en Clavé—que tenen les rojes xemeneies fumejants d'E. E. de Catalunya, de la flaire característica que es copsa en passar per davant d'un reguerot que es perd entre els camps... Però, no. Hom va premsat al tramvia i com es pot comprendre, encara que volgués, no s'hi pot posar en un estat d'ànim pròxim al cinisme.

Sobre que hi ha el perill de les trepitjades, i aquest perill inspira idees sanguinàries.

Deixem-ho per una altra ocasió—el dia que poguem anar amb auto—i seguim els nostres... calvari? Som a l'estació? No encara. Manca un bon tros. Just hem passat la Riera d'Horta, on el tramvia navega entre pujades, baixades i curves, i on els remolcs es dediquen a sotra-

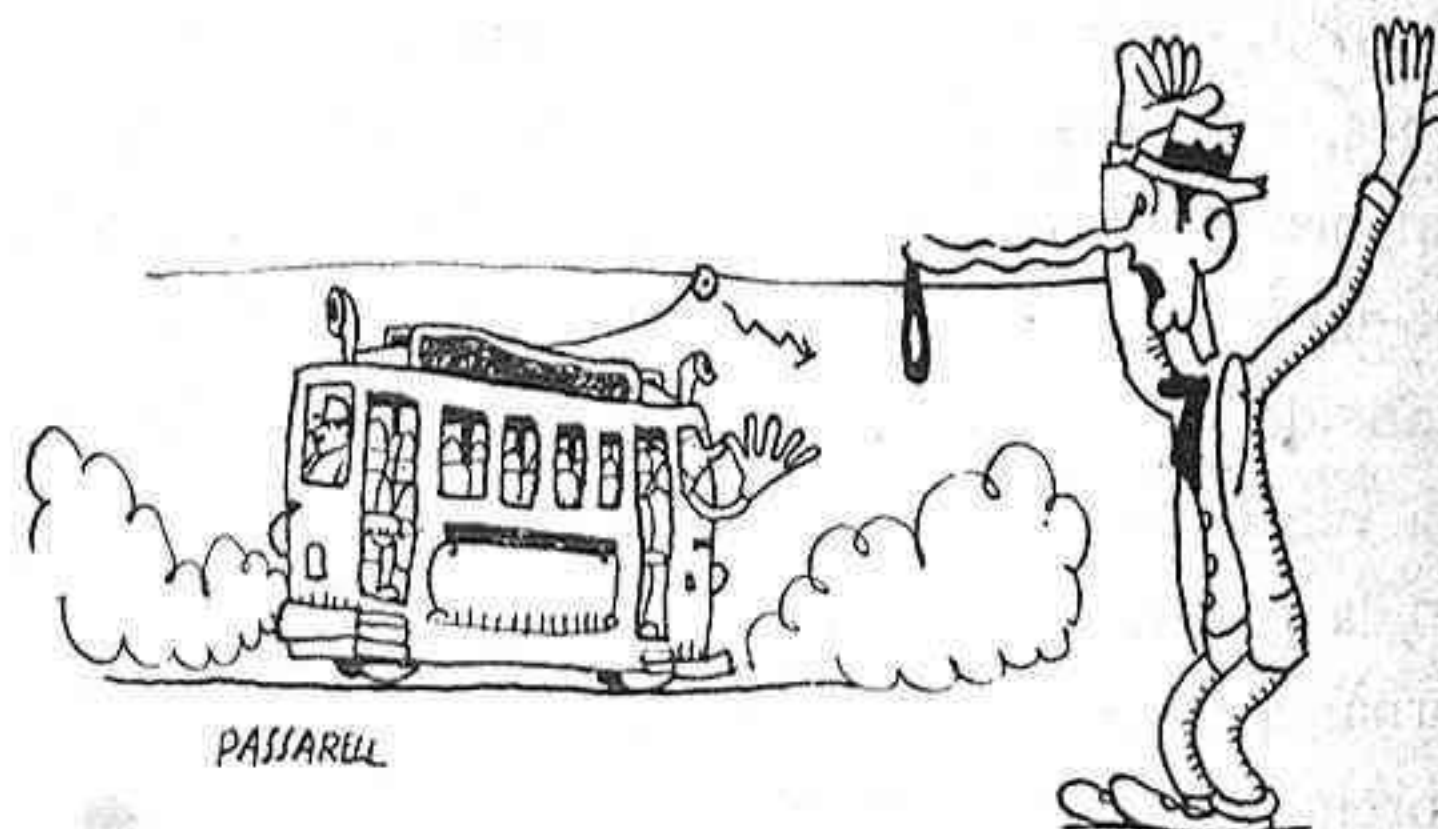
quejar sorollosament; perquè tenen ganes d'anar-se'n a jaure damunt dels camps de patateres. Ai, la mare, que em sento mullena als peus! Potser un nen que s'ha fet



pipí! Miro, treient el cap per entremig d'un cistell i una esquena de dona que sembla un turó, i veig que s'ha trabucant una ampolla de vi de vuit porrons, escampant per terra el convincent xarello de Sant Adrià. Llàstima de beguda i llàstima de xicot, el qui porta l'ampolla, que es posa a plorar perquè té por que en arribar a casa l'estovin. Parada. Això vol dir que el tramvia s'atura. Baixen uns passatgers que es dirigeixen a cà'n Conillans. Hi deuen anar a menjar herba. Arrenca. Ara li costa perquè el remolc s'ha enfarregat i grinyola com una criatura quan fa una rebequeria. El cotxe, però, pren embranzida i se l'emporta d'una revolada fins a l'estació, on es decideixen retirar-lo. Un consell de guerra format de gent engalonada que dura un quart d'hora ho decideix, després de molt discu-



tir, sense que n'hi posin cap altre. Ja ho diem que de la discussió ve la llum. El desenganxen i llavors vénen les empentes i els crits. La gent baixa del remolc esverada i els que seien, s'han de quedar drets i criden, diuen mal del servei, insulten als empleats, els quals s'ho escolten, naturalment, com qui sent ploure, i, finalment, marxa el tramvia, millor dit, el cotxe motor sol, abarrotat de gent.



Per a arribar a la Plaça d'Urquinaona hi manquen aquelles vint o vint-i-dues parades. Amén.

AYAM



ELS BALLS DE CARRER

En cada carrer hi ha uns bons veïns que desitgen l'alegria i la felicitat dels demés. Aquests veïns es reuneixen en un dia qualsevol—millor una nit—a l'entorn de la taula d'un bar. Quan estan reunits acorden celebrar un ball, un ball en ple carrer.

Abans de decidir-se consulten amb l'amo del bar. L'opinió d'un amo de bar és molt important, tractant-se de segons quins negocis. Quan aquest ha aprovat l'ideia i s'ha compromès a formar part de la Comissió, els veïns alludits es dediquen a realitzar-la, o sigui: anar de casa en casa, de pis en pis, demanant a la gent que contribueixin amb el seu òbol a l'esplendor del ball. Els veïns hi contribueixen gairebé tots. Perquè no hi ha tanta misèria com diuen! No!

I ja la tenim armada! Ja tenim ball de carrer en cada carrer. Els veïns, aquells veïns, s'encarreguen de contractar als músics, als músics de més soroll que troben, als de més avalot, als que puguin lluir el cornetí més refilador. S'encarreguen de pintar un cartell que pengen d'una cordeta que va de banda a banda de carrer, avisant, en castellà, perquè fa més fi:

SABADO PRÓJIMO GRAN
BAYLE DE ORQUESTA

Aquesta mena de castellà per a ús exclusiu de balls de carrer, segurament hauria agradat molt al "Maco", aquell divertit personatge del qual ens parlava la setmana passada el nostre Capdevila. Val a dir que als veïns també els agrada molt.

La nit abans del ball els veïns se la passen en blanc. Treballen, suen, corren, s'atropellen, s'enfilen dalt d'unes escales, guarneixen de verd uns arcs, pengen fanalets de color, teixeixen cadenes de paper, enganxen banderes. Això, les cadenes i les banderes, és el que més abunda.

Abans, quan tenien el carrer arreglat, plovia, plovia sense cap mena de consideració. Avui no: avui la pluja sent un profund respecte per les cadenes i les banderes dels balls de carrer.

VIRAI



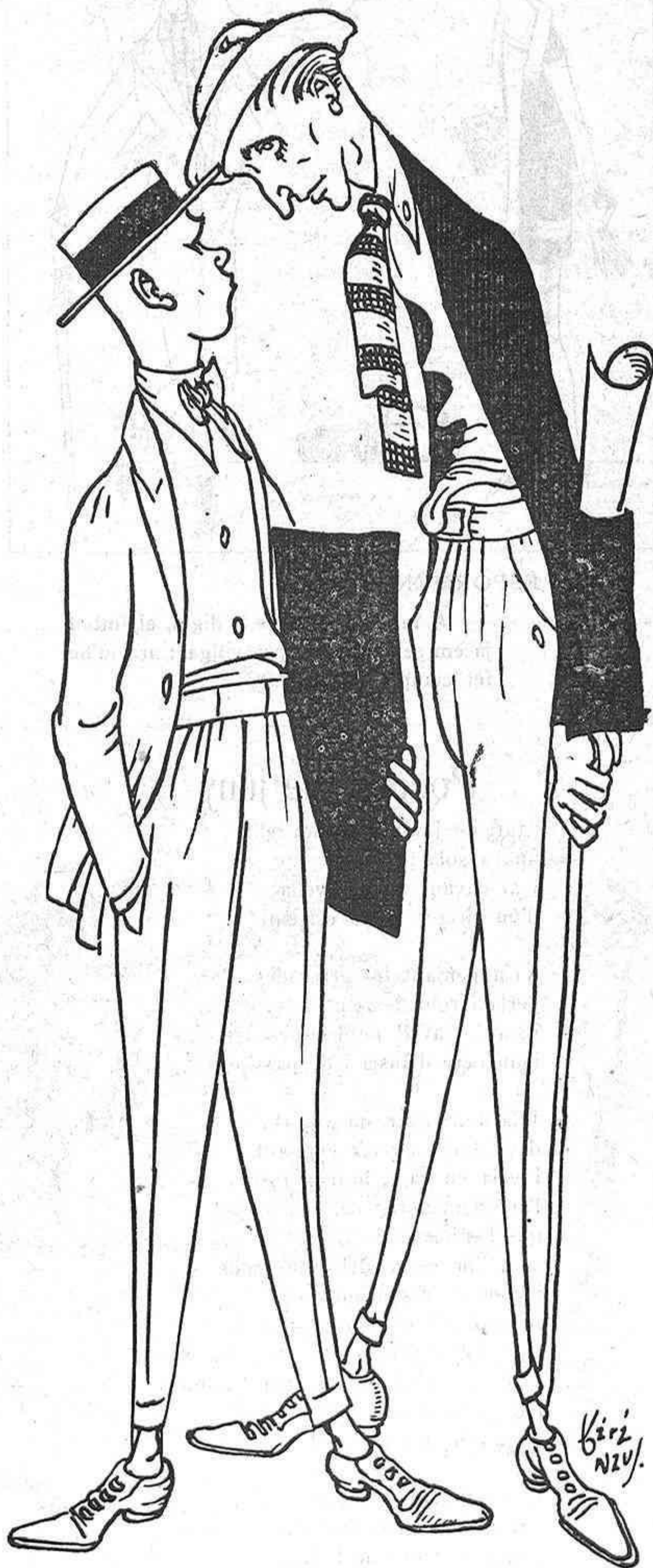
El port franc

Ja tenim el Port Franc, senyors! Ja és nostre, i no se'ns escaparà!

Sí, tal com sentiu. El Directori, generós com sempre amb Catalunya, que estima tant—tothom ho sap—ha donat una nova mostra de la seva amor a la nostra terra, concedint-nos per un R. D. el Port Franc. Ara, els barcos i les barquetes ja podran entrar al Port de Barcelona de franc, sense pagar. Oh, això és una gran cosa, no en dubtéssiu pas! Ara, entraran molts més barcos, encara que no capiguin al Port. Abans, era un abús fer pagar deu cèntims a tots els barcos que entraven! Es clar, molts se'n entornaven.

A més a més, els ciutadans podran extreure la sorra de les platges. Ara, cap guàrdia urbà no dirà res quan un infant se'n endugui una galledeta de sorra.

Es evident, això durà molts diners a la ciutat, i tots serem més rics. Quina alegria! Potser masses diners i tot, tindrem ara.



QÜESTIO DE NOM

—Què, encara porteu les proves a la censura militar?

—No, ara les portem a la governativa!



ELS ESPORMENS

—A mi, què vol que li digui, el futbol ja em sembla una cosa vulgar; ara m'he fet campió de baldufa.

Poemet de juny

Matí de juny. Una donzella anava sola pel camí i al davant la meravella d'un cirerer es va estremí.

Veia penjant les arrecades; perla i robí de temptació, rosa i clavell de les besades i un ocre d'ansia i de passió.

I la donzella restà absorta davant del cirerer encisant, i veia en cada branca torta l'arc d'un abraç del seu amant que l'enjoïava de cireres sota l'or verge dels seus rulls i com cireres primiceres li resplendien els seus ulls amb tot el foc de les anyades, amb tot el sol que els blats esmuny i les cireres encisades penjaven com gotes de juny.

I, gràcilment, tot d'una, deia: "Si ara em veiés l'amant, quin goig!" quina dentera que li feia el cirerer rient tot roig!

Però l'amic poc ho sabia que fos arran del cirerè;

per tot arreu la cercaria.
I, poc a poc, l'amant vingué i la sobtà d'una abraçada com garba d'or que l'amor bat, ella somreia extasiada dessoria el cirerer encisat.

Oh, dolç amic, cull-me cireres per mes orelles en penjoll i per sentir les regaleres d'or fos i sol dintre del coll.

I quan l'amant tombà la branca belluguejà com una nit una estelada dolça i franca que ella copsava amb gran delit.

"Les arrecades robí i perla posen inquietuds al cor" dalt d'una branca diu la merla; la garsa pensa: "fossin d'or!"

El gaig se n'ha pintat les plomes i vola esquitxigat de sol, cridant, febrós, dalt de les comes mentre renega l'oriol.

I la donzella enriolada de veure's plena de joiells sent la cridòria avalotada de les passions com vol d'ocells.

La fruita encesa se li arbora i el foc d'amor el pit li puny i es don granada i seductora com una garba d'or del juny.

SALVADOR PERARNAU

* * *

Entre boigs

Saben, ara resulta que tota la responsabilitat la tenia aquella boja que en matà una altra a l'Asil del Parc. Es clar! També tenia tota la culpa de la catàstrofe del tren de Les Planes el conductor, que morí.

Es molt còmode aquesta posició! Una carta de l'administrador de l'Asil del Parc contestant el solt que publicà *La Publicitat*, treu tota responsabilitat als empleats de l'Asil; en conseqüència, la responsabilitat és de la criminal inconscient.

Què havia de fer aquest senyor administrador? A la boja se li augmentà la crisi perquè la infermera no li donà aigua quan ella en demanà; estava en una mateixa sala amb altres alienades; trencà els lligams i matà a l'altra boja i es digué que fins al cap de dotze hores els empleats no s'adonaren del fet. Conseqüència: els boigs que sofreixen crisis estan junts amb altres asilats, les infermeres no se'n cuiden prou; els lligams es poden trencar; la vigilància ha d'ésser molt bona quan es triga dotze hores a adonar-se de les coses. L'administrador només contesta un punt d'aquests que assenyala *La Publicitat*, i diu que s'adonaren de seguida del fet. I els altres tres punts? Ah, aquests no els contesta.

Pero, no hi fa res. El senyor administrador té raó. Ja ha passat de moda això que els boigs no tenen responsabilitat. En les actuals circumstàncies, són uns homes com els altres.

Els bars i cafès

La cosa del dia són els bars i cafès. La calor s'ho porta. Fa un temps tan insuportable i pensant, que no ens queda més remei que anar a refrescar.

Hi han diverses maneres de refrescar-se: l'estiueig, els banys de mar, els cafès i bars, el posar-se a raig de les mangueres quan reguen els carrers i visitar el senyor Nebot.

A estiuejar només poden anar-hi els rics. Als banys, els que no tenen molta feina. Posar-se a raig de manguera no depèn de la voluntat d'hom; se'n cuiden els senyors que manegen les mangueres, i aquest sistema mai no el pots usar a gust, perquè si vols posar-t'hi els homes de les mangueres t'esquiven sempre el raig d'aigua, i si no t'hi vols posar, fatalment, cada manguera et mulla. Al senyor Nebot, com que és un home molt important, no el pots veure sempre que vols.

Per això, hi ha molta gent que no té més solució que prendre les horxates i cerveses dels bars. Sempre veureu totes les taules ocupades, amb la natural alegria dels viants que no saben per on passar. Gairebé ja ens ha esdevingut un vici, això de sentar-nos a una taula de cafè. Les circumstàncies s'ho porten; què vols fer, sinó, si no pots anar ni a futbol, ni a sentir música ni al cinema, perquè ja no n'hi ha, ni pots llegir el diari?

Troblem que encara hi han pocs cafès i bars. A Barcelona no hauria de quedar un pam de carrer sense que hi

haguessin taules. Confiem que això serà aviat. Només falta que s'inventin unes ales per poder volar els ciutadans i que els vehicles vagin per sota terra. Això darrer tindria l'aventatge que, per a fer els passos subterranis, s'hauria d'esventrar més la ciutat, cosa que ara no ho és prou.



En Rusiñol ha tornat

En Santiago Rusiñol, el nostre "Tiagu", ha tornat de la seva excursió per terres valencianes. Ve de Xàtiva.

En Rusiñol ha estat dut com una custòdia per tot arreu on ha anat. Els més grans afalacs l'han acompanyat. Els seus admiradors—que per tot en té, en Rusiñol—l'han seguit sempre.

En la seva excursió en Rusiñol ha pintat sis teles i ha acabat un drama en tres actes i un sàinet. Ha estat, doncs, un viatge ben aprofitat.

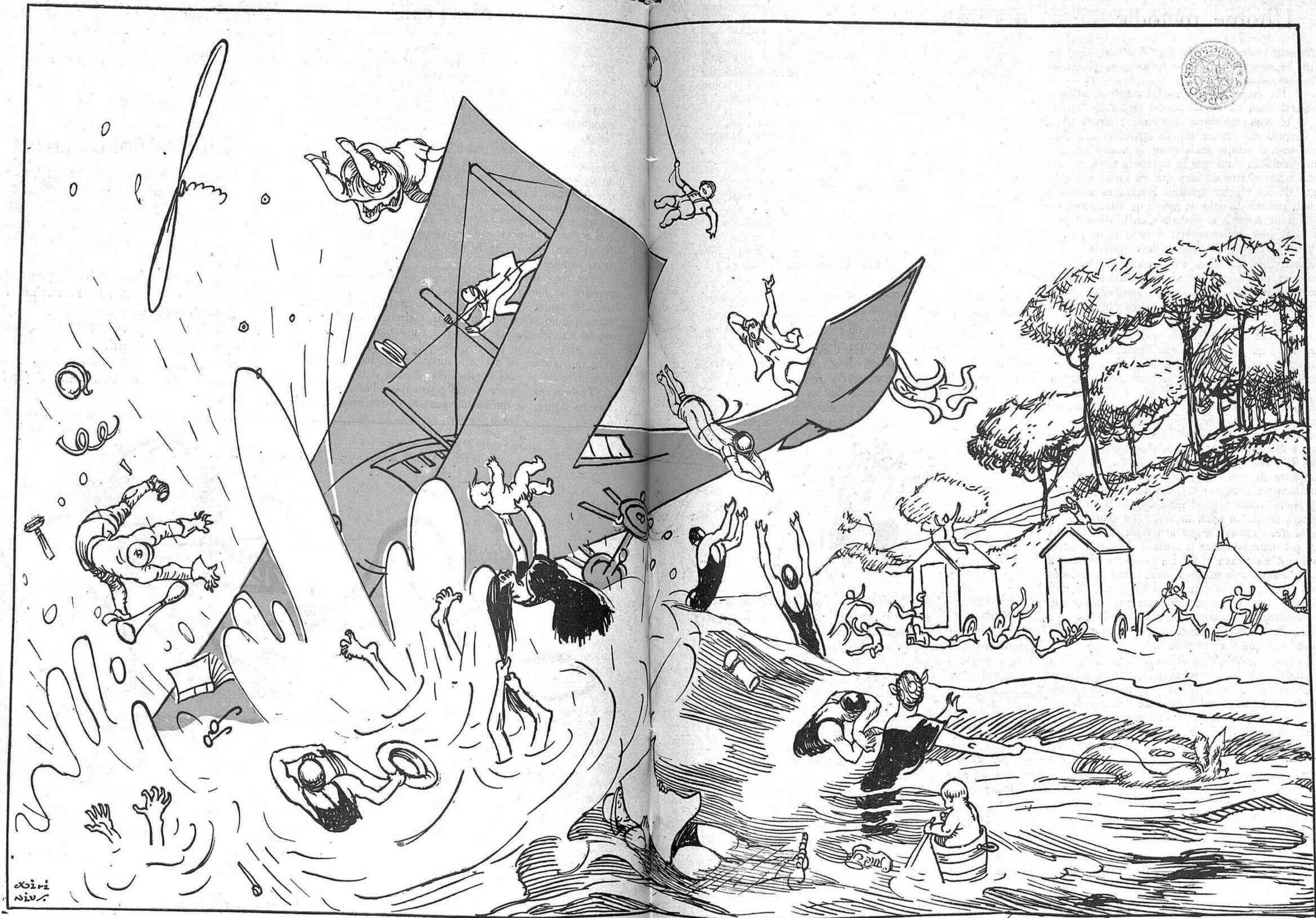
A València li han representat *La lepra*, arreglada al valencià per l'Eduard Chavarri.

En Santiago Rusiñol torna molt satisfet de l'excursió. La nostra benvinguda i la nostra felicitació per les obres que ha fet.



ELS CONTEMPLATIUS

Un que comença a badar amb la reforma de la Plaça de Catalunya.



Xavi Niv

—El pilot aviador, caient a l'aigua. — Sort que el metge m'havia receptat banys de mar.

L'home metòdic

Segurament vostès no tenen el gust ni tampoc el disgust de conèixe'l. L'home metòdic és el senyor Piu, veí nostre.

El senyor Piu és al món perquè sa mare va posar-li, però va posar-li complint amb totes les regles de l'art. El dia just que el bon matrimoni comptava i esperava ple d'ansia la vinguda del primer fill, va aparèixer a la llum l'infant que amb el temps devia ésser el nostre protagonista, l'home metòdic. Així que la llevadora prengué amb ses molsudes mans el tros de carn que en forma d'angelet havia vingut de les regions ignotes, Natura es mostrà a l'Univers tota riallera, radiant de goig i de satisfacció, ensem que l'infant donava el déu-vos-guard, deixant sentir el seu plor, plor reglamentari; ni massa, ni poc, ni fluixet ni molt fort, just, allò que es diu: "està bé".

El batejaren amb el nom de Piu, mamava com ho fan les criatures ni massa goludes ni desganades, i creixia tal com científicament assenyala l'escala graduadora, sense apartar-se'n un milligram en el pes, ni un mil·límetre en l'estatura.

No ens entretindrem detallant la seva vida i miracles, per la senzilla raó que, essent metòdic en tot, no hagueren escaigut en ell els miracles de cap mena. Vivia en pau i tranquil·litat, havia après de llegir i escriure i qualques nocions indispensables per a quedar bé amb la societat quan es proposés alternar i distingir-se en festes ridícules, encara que sense encaparrar-s'hi.

Als vint-i-cinc anys quedà orfe. Tirant de la rendeta era igual cada dia la seva manera de viure que qualsevol que l'hagués ben observat hauria vist en ell el millor rellotge cronòmetre de ritme i precisió. Servit per un vell criat, invariablement cada hora de les vint-i-quatre hores del dia se'l podia trobar fent el mateix en el mateix lloc on se l'haguera trobat en igual hora del dia abans. En el menjar i el beure, s'hauria dit que hi intervenia la balança i la mesura, pel matemàtic que la dosis de l'aliment entrava en el seu cos. Es ficava al llit i a l'endemà es llevava com cada dia, sempre a la mateixa hora, ni un minut més aviat ni més tard, i fins per dur-ho amb el mètode més perfecte, havent llegit el senyor Piu que per terme mig en la vida humana s'està nou dies malalt cada any, es donava la satisfacció de quedar-se al llit en qualitat de malalt els nou dies que li corresponien.

Però un home metòdic com el senyor Piu no es pot lluitar de sofrir qualques contrarietats, encara que sigui per culpa d'altri; en el món hi ha persones que poden amargar la vida dels seus semblants sense donar-se compte del mal que causen, i el senyor Piu fou una de les víctimes que ho hagué de sofrir. Vostès no endevinarién en què? Doncs... amb el canvi de l'horari. L'avençar una hora els rellotges l'any passat, portaren una perturbació en tot l'ordre personal del senyor Piu, i es comprèn. Se li aglomeraren totes les hores una hora massa aviat, causant-li un fort disgust que li entorpi doblement el seu mètode, puix es trobà que en llevar-se, després d'haver dormit les vuit hores de costum, *li faltava l'hora* que se li havia escatimat amb l'horari oficial. I en veure que de cap de les maneres podia recobrar l'hora, puix haguera tingut d'esmenar el seu mètode, i això per ell era impossible, agafà una forta enrabiada que durant-li una hora justa el feu retrassar dues hores en els seus costums.

D'ençà d'aquella data el senyor Piu va a la babalà, obrant sense to ni so en totes les coses, i és molt greu que

aquell home tan metòdic abans, ara no sigui sinó un rellotge espatllat que no va a l'hora.

Ja sabem com podria posar-se a to. En comptes d'avençar una hora els rellotges oficials com molts proposen, seria millor retrassar-la. Però no creiem prudent ho facin, perquè si tornés el senyor Piu al seu bon temps d'home metòdic, potser ens tornariem tarumbes tots els demés... i jo no en tinc pas ganes.

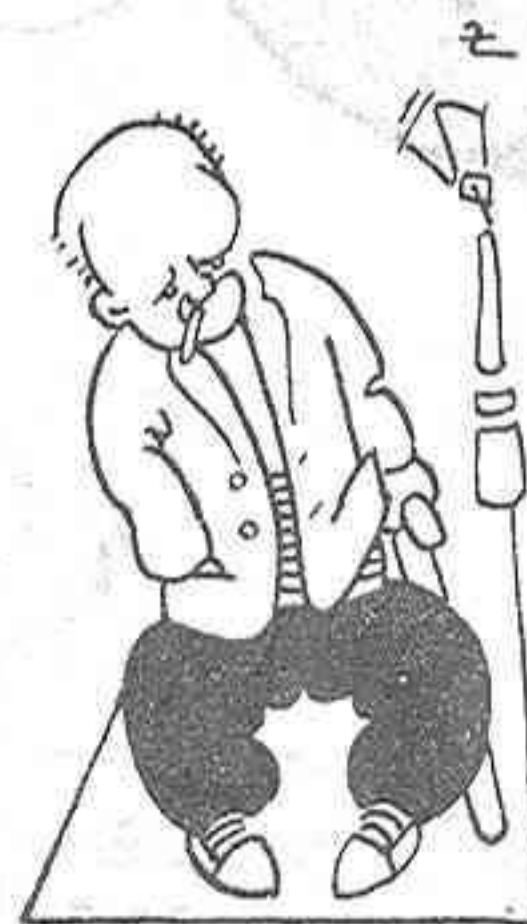
EMILI ALBERT



TIPUS POPULARS

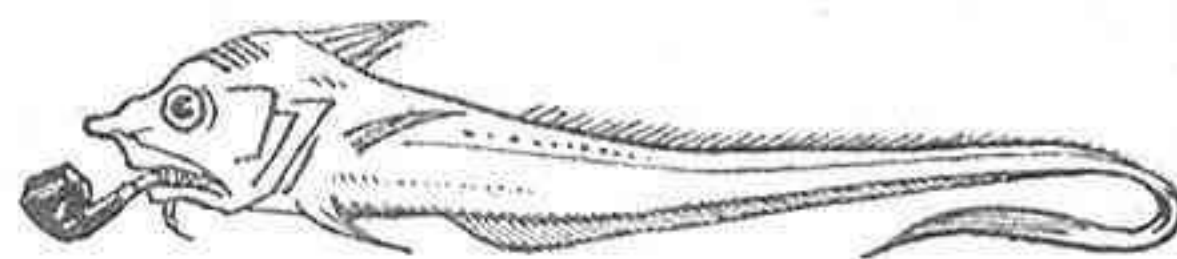
En Milhomes

En Milhomes és un home sol, un home molt curt d'estatura, però és molt seriós: és la mateixa serietat encaixonada dintre una humanitat de cinc pams d'alçada. I un home tan seriós, per reduït que sigui, ja val ben bé per mil, ara. En Milhomes, doncs, llueix un nom ben merescut i que no li ve gens gran.



Es una persona de pro, veu's aquí. No riu mai, no canvia la marxa dels seus peüets... S'ha vist enlloc que una persona arribi a ésser alguna cosa tot rient i descomposant-se? L'home que reia de l'Hugo, va fer la prova, i tot el Parlament britànic se'l va rifar. De la gent que riu, només el comte de Romanones ha fet sort, i encara perquè riu per sota el nas. Però tots els homes responsables, tots els honorables, tots els reietons del comerç i de la indústria, també són seriosos com en Milhomes, també han fet la dura gimnàsia de la cara. I tots han passat o passaran per les memòries locals amb el posat hermètic de daguerreotip, amb el barret i el bigoti de daguerreotip.

En Milhomes potser també hi passarà. Per més que sembli una baldufa, per més que la seva figura arribi solament al volum de l'animal de la nostra espècie dintre de quatre mil anys, ell té la serietat dels grans tipus i sap anar pel món amb l'altivesa d'un *herr*, i amb l'orgull molt llegítim dels predestinats al monument i a la pinacoteca.



XERRAMEQUE ARTISTIQUE

LA GRAN ESCAMPADA

Igual que cada anyada,
fugint de les calors barcelonines,
han fet nostres artistes l'escampada;
els uns cap a les cales mallorquines
emprenent la guillada,
cercant la faixa immensa
de llum mediterrània
que s'extén d'Alacant a la Provença
i arriba fins les terres d'Occitània;
altres anant a Olot, terra bonica;
altres a Llavaneres,
a Reus, o bé a Figueras,
on de la mar hi arriba la musica
rodant per les polides carreteres.
Altres lluny, molt més lluny, a l'altra banda
del món, esperant tanda
per vendre ses pintures i escultures
com si fossin talment llaminadures.
Cap d'ells, però, m'han dit on aniria
pensant que en esbombar-ho,
perjudicà els podria;
com si difícil fos endevinar-ho!
En Rusiñol, fidel a la mania
de pintar bells jardins, jo juraria
que ha fet cap a Ceilan, la illa pomposa,
on diu que el Paradís va haver-hi un dia
i sol ésser el cel de color rosa;
en Galwey, amb la dèria
de cercar temes nous, és a Sibèria;
en Puig Perucho ronda pel *seu poble*;
ha triat en Borrell Constantinoble
per pintar odalisques revingudes
i maques i molsudes,
junt amb en Carles Vázquez, que ja badà
en veure una femella ben plantada;
en Mir, segueix la prova
d'agafar peix, pintant a Vilanova;
en Balasch va seguint ses correrries
crec, per les Guillerries,
i en Barran, fent de penques,
empaita les boniques ibicenques.
Navegant vent en popa
Montserrat i Marqués, dos pintors d'upa,
que en els rams dels retrats fan molta trop
han marxat cap a Tànger en xalupa.
En Baixas i en Baixeras
prenen apunts de camp a les Alberes;
en Llimona és, fa temps, a Andalusia
on diu que en Fèlix Mestres l'esperava;
en Lluís Masriera per Ampúries
pintant barques esbrava
sos fums de colorista,
abans que el sol declini
i li prengué la feina en Tamburini.
Cansat de nostra costa catalana
anà en Meifrén a Xina,
on hom diu que s'espolsa la galvana
tot'hora rodejat de la gent fina,

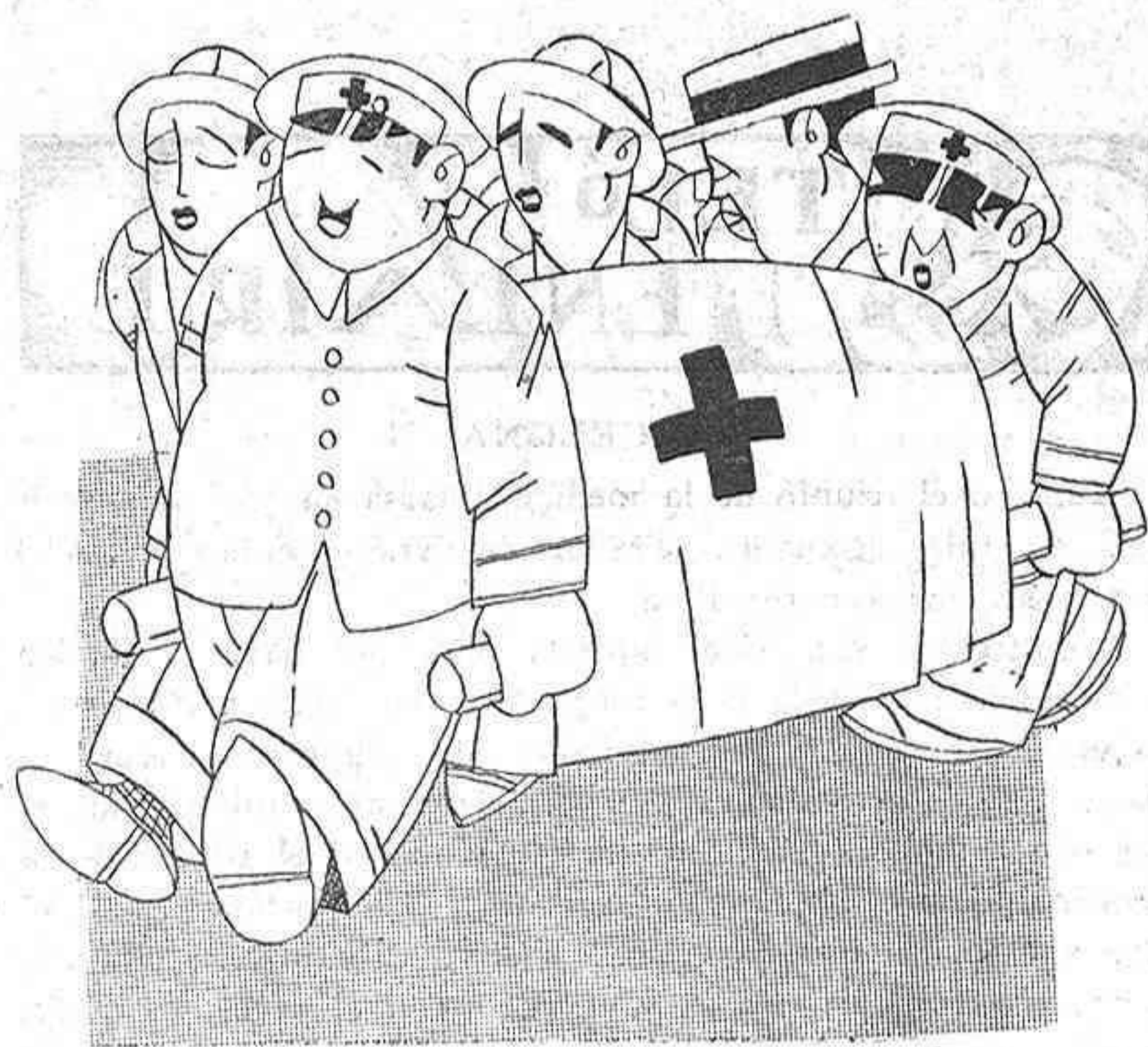
naturalment, xinesa,
que el mira fent-se creus de la llestesa
amb la qual sap mapar a la marina,
en tant en Joan Cardona
pinta flors de València, a Badalona.
I aquí faig punt, no pas de bona gana,
per acabar la llista altra setmana.

C. ARBÓ



UN MAL COMPANYY

—Que ets pesat!



ACCIDENTS

—Què ha sigut? Un atemptat?
—No, un partit de futbol!



En aquesta secció parlarem amb tota atenció dels llibres que ens enviïn

Tractat pràctic d'etiqueta i distinció social, per J. Sánchez Moreno.

El Tractat pràctic d'etiqueta i distinció social de J. Sánchez Moreno, publicat per l'Editorial Cultura, de Barcelona, és un volum de prop de trescentes pàgines, on es detallen amb tota claredat els usos i costums de la vida de societat, analitzant des de la manera de saludar fins tot el que ha de fer-se per organitzar un gran banquet; sens oblidar el més mínim detall tot el que fa referència a bateigs, noces, defuncions, festes de societat, etc., etc.

Per la forma en què ha estat redactat, atenent més aviat a la claredat que a rebuscaments literaris, i per l'ordenació donada a les matèries de què tracta, és aquest llibre una excel·lent obra de consulta, on pot trobar-se, amb gran facilitat, la solució de tots els dubtes que es presentin sobre la manera de comportar-se en qualsevulla circumstància de la vida per merèixer ésser titllat de persona correctíssima.

L'obra està presentada amb gran elegància, tenint una bonica coberta pintada per un procediment especial, essent a l'ensem acurada la seva impressió, il·lustrada amb artístiques vinjetes.

Quatre obres teatrals, de Manuel Moreno Olivàn.

En un volum d'un centenar de pàgines, Manuel Moreno Olivàn ha publicat quatre obres teatrals, dues estrenades ja i les altres dues inèdites. Aquestes obres són: *El mal home*, drama en tres actes; *El doctor dels miracles*, comèdia en un acte; *Donya Consuelo*, comèdia en un acte, i *Lo que no pot morir*, diàleg dramàtic. *Donya Consuelo* és escrit en col·laboració amb en A. Bernet Pera.

Ve'us aquí quatre obres escrites en un estil senzill i planer, sense pretensions, que són ben estimables. El senyor Moreno Olivàn concix bé el teatre, els seus arguments són de força i ben trobats i resolts magníficament. Cal felicitar-lo.

ALFA



BARCELONA

Knok, o el triunfo de la medicina, farsa en tres actes original de Jules Romains. Traducció—versió, millor dit—del senyor Manuel Linares Rivas.

Nosaltres ja coneixíem aquesta obra per haver-la llegida en l'original i haver-la vista representar en català al "Romea" traduïda pel senyor Puig Pujades. Ja diguérem llavors la nostra opinió: no creiem que l'obra del senyor Jules Romains mereixi els honors de la traducció. *Knok, o el triomf de la medicina* és una obra sense cap mena d'importància ni literària ni humana, una obra per a snobs i cabotins. Resulta tot, en aquesta comèdia, massa savi, però savi al revés, és a dir, difícil, desllorigat. Les fonts de la moral d'aquesta comèdia—com les de *Le cocu magnifique*, per exemple—estan en Molière i resulten raquíques, mesquines al costat de les fonts originàries.

Ara bé, parlem de la traducció, que val la pena de parlar-ne. La traducció del senyor Linares Rivas ens fa l'efecte— a nosaltres, que coneixem l'original—de la traducció d'un senyor que no sap francès. I consti que no diem això per a fer el savi: si vàrem llegir l'obra fou per curiositat, que no per res més.

Ademés, el senyor Linares Rivas no ens sembla el més indicat per a traduir a Jules Romains. És—malgrat el seu afrancesament—massa castellà, massa madrileny sobretot.

NOVEDADES

En aquest teatre han estrenat una cosa dels senyors Candelas i Plañol—molt senyors nostres—de la que val més no parlar-ne. Pertany al gènere idiota, avui tan en moda entre la classe mitja espanyola.

COMICO

No som a temps de parlar dels nous quadros de la ja famosa revista *Kiss-me*. Però, com cosa d'en Sugrañes i l'"Amichatis", suposem que hauran tingut èxit. Ens en alegrem.

PER A ACABAR

El dia dotze d'aquest mes és un fet que debuta la companyia Vila-Daví al "Barcelona". Estrenarà obres d'en Puig i Ferrer, Ignasi Iglesias, Josep Maria de Segarra, Ambrosi Carrión i Lluís Capdevila.

Tot sigui en bé del teatre català.

BOB



REM

Els campionats d'Espanya

Ben bé, ben bé, és clar que el que es va fer diumenge passat no ho foren de campionats, però és allò que es diu: "passa bou per bèstia grossa".

Mireu que anunciar uns campionats de proves que només hi havia un participant, n'hi ha per a llogar-hi cadires, però, què hi farem? Si a nosaltres ens deixessin disputar campionats d'aquesta forma, gairebé que maliciem que seríem campions de tots els esports haguts i per haver. Ah! i que sobretot ens ho prendriem a la fresca com s'ho varen prendre aquella bona gent que disputaven les proves dels "outriggers" a dos i a vuit i de "skiffi".

Nosaltres, si no hagués estat que al davant hi teníem alguns éssers que mereixien les nostres més efusives atencions, hi hauríem fet una sobirana bacaina.

I pensar que hi vàrem anar tan entusiasmats!

De totes maneres les coses allí on siguin. No sempre fou ensopiment això del campionat, ja que la prova dels quatre en "outriggers" fou d'allò més bonica i d'aquelles que es disputen amb tanta afició.

Això vingué perquè no ens en anéssim del tot decepcionats; val més poc que res i qui no es conforma és perquè no vol.

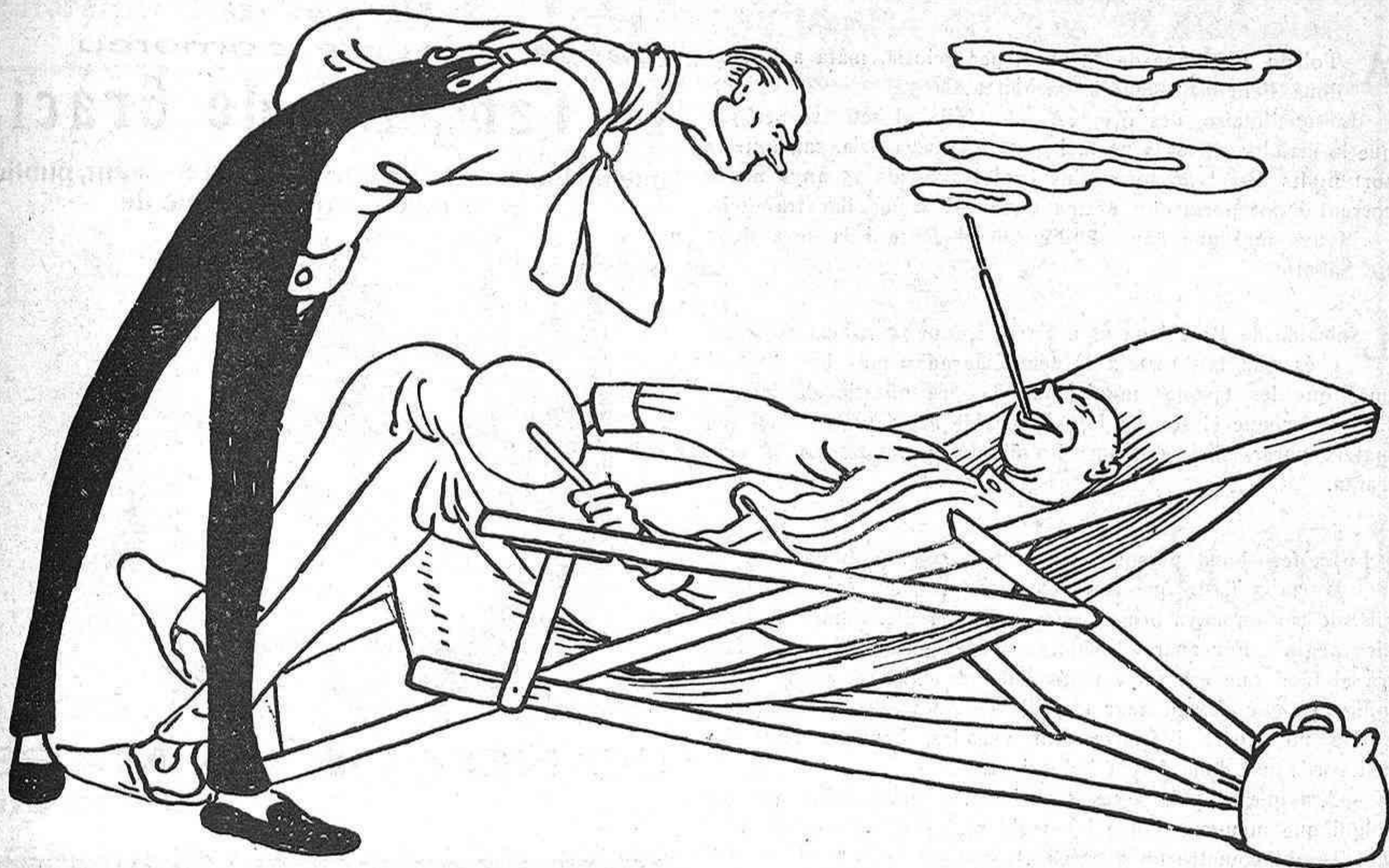
HIPISME

Ja hi tornem a ésser; els cavalls com a nota del dia.

Això de les curses d'estiu no sabem pas si resultarà gaire favorable, sobretot pels aficionats a les apostes que segons tenim entès no els feren somriure gaire.

Està vist que amb això dels preferits s'hi ha d'anar amb molta cura, car segons ens han dit a cau d'orella, punxa molt.

Mireu si punxa, que fins els que es diuen més experts en



JN XISTU

—Ja saps que en Cambó ha comprat els tramvies?

—Ahir diu que va comprar "La Vanguardia".

—I quant n'ha pagat?

—Deu cèntims.

la matèria han confessat humilment que han estat víctimes de la punxada.

Ara ens han assegurat, però, que els "preferits" ja no els tindran per "preferits" i a aquests els suplantaran els "pencos" que diu que són els que van més bé per a enganyar als vius.

Sobretot quan els "pencos" ja no s'aguantin drets, que segons diuen són els de la sort.

De totes maneres, nosaltres estem ben decidits: no posarem per a no exposar-nos i així hi guanyarem.

Entesos?

TEIXI



S'ha creat un recàrrec sobre totes les herències. Aquest és el que menys ens perjudica, car ja no tenim oncles a l'Havana ni hem de deixar altra cosa, al morir, que el barret de palla vell i un **terno** apedaçat.

Però, vaja, fins després de morts es veu que ens busquen les pessigolles.

L'Ajuntament en un sessió va donar l'alternativa a vuitanta galenos. Fa bé, perquè en el pas que anem i la brutícia que és Reina y Senyora de la ciutat, hem d'agafar una passa...

que ens donaran el passa-port per una de les excelses necròpolis de la ciutat-jardí o Barcelona-tifòdica.



H eu vist la Plaça de Catalunya? A cada cinc metres hi posen una gran pedestal, i així tot voltant. Quan només n'hi havien dos, de pedestals, llavors diguérem que cren per posar-hi les estàtues dels baró de Viver i el comte de Pedralbes (a) senyor Nebot. De moment només hi volien aquests dos pedestals. Però com que la Plaça no s'assembla de res al projecte, han acordat voltar-la de pedestals. Què hi posaran als altres? També les estàtues dels dos mateixos grans homes. Els repetiran. Nebot, Viver, Nebot, Viver, Nebot... Però, bé, els pedestals no seran en número parell. Un dels dos homes, doncs, hi ha d'ésser un cop més que l'altre. Es clar, aquesta preferència la tindrà el senyor Nebot, com a més important. Així, com aquelles flors de les quals les noies enamorades n'arrenquen fulles per a veure si són estimades, els barcelonins podrem comptar els pedestals.

Es diu, però, que si al pedestal sobrer hi posaran el baró i el comte abraçats.



A vui, dia 7 d'Agost, es celebra la Festa Major de Riells del Fai, aquest bell poble situat sota el típic Sant Miquel del Fai. La festa anirà a càrrec de "La Riellense" amb "L'Aliança" i "La Violeta", les dues millors orquestres de Granollers.

Serà una festa molt divertida, en la qual s'hi disfrutarà de debò. Només de dir que ho fa "La Riellense", imagineu-vos si n'hi haurà de rialles! Res, que hi haurem d'anar i aconsellem als nostres lectors que ens hi acompanyin.

A Toledo, un home de 55 anys, per gelosia, matà a la seva dona Felicitat Buendía, que en tenia 52.

L'esquellotaire, des d'aquest fet, vigila al seu avi per por que la malaltia otelesca no faci pupa a la seva àvia, car aquesta surt molts dies i no torna fins tard i això als 75 anys no és corrent i pot portar un drama conyugal a una llar tranquil·la.

Menys mal que l'avi es diu Oblidi Roca i la seva dona Fe Sabata.



L'alcalde de Barcelona és a París, i aquí no sabem res d'ell. I és que tan mateix li deuen agradar més les parisenses que les tasques municipals. Tot és qüestió de gustos. Ben segur que el senyor Ponsà, alcalde accidental, és del seu mateix parer, sinó, que ens ho diguin les dones de la vida d'aquí.



In xòfer—bona persona per cert— ens ha obligat anar a Horta a fi de què ens convencéssim pels nostres propis ulls, de la campanya injusta que ve fent el Ciero amb la "Crònica negra". Féu anar el vehicle a marxa natural i ens demostrà el fàcil que era fer un atropell, per culpa de certs pares indígenes que deixen anar els fills de poca edat pels carrers.

De no aturar i frenar cent vegades, hauríem mort un vell sord, una dona ferida i dos infants.

—Ara que vinguin aquests periodistes, que sembla que els dolgui que mengem, i que ho vegin realment amb quina facilitat es pot cometre un atropell...

I el xicot tenia raó. A més a més, és el que digué:

—Molts d'aquests incidents és que en lloc de xòfers, els que menen autos, són pixa-tinters i niños bien...

El xicot, com centenars d'homes que viuen honradament, deplorava la campanya del diari de les vuit de la nit.



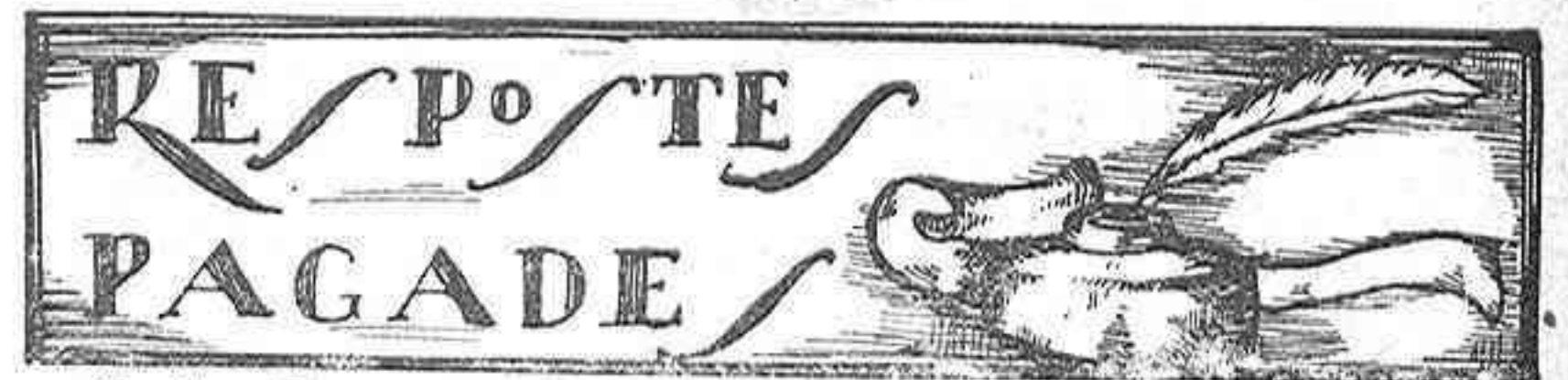
Caratsus! Això sí que és gros! Avui arriba la Comissió Higienica de la Societat de Nacions per a estudiar la zona palúdica del Prat. Creiem, però, que el que estudiaran serà els galls del Prat. En quant a cosa peluda segurament no es miraran res més que el senyor Nebot.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA PREVIA CENSURA GOVERNATIVA

Demà, dissabte, compreu
La Campana de Gràcia
que ademés de les làmines i text interessant, publica el 6.è fulletí enquadernable de



LO NOY DE LA MARE
Preu: 10 cts.



C. F.: Home, amic... Necessitariem tres números del periòdic per a fer cabre el vostre article. Voleu que ho editem en un fullet pel vostre compte?. — Arnau: El meu nano ho fa millor. — M. M. O.: Rebut el seu conte, que probablement anirà a l'Almanac. De seguida parlarem del llibre que ens ha enviat; tan de seguida en parlarem, que potser potser ja va en aquest número. — Suro: Cap de suro, voleu dir! — Ro K. A.: No és un conte el vostre escrit; és un projecte. Potser el senyor Nebot ho aprofitaria per la Plaça de Catalunya.

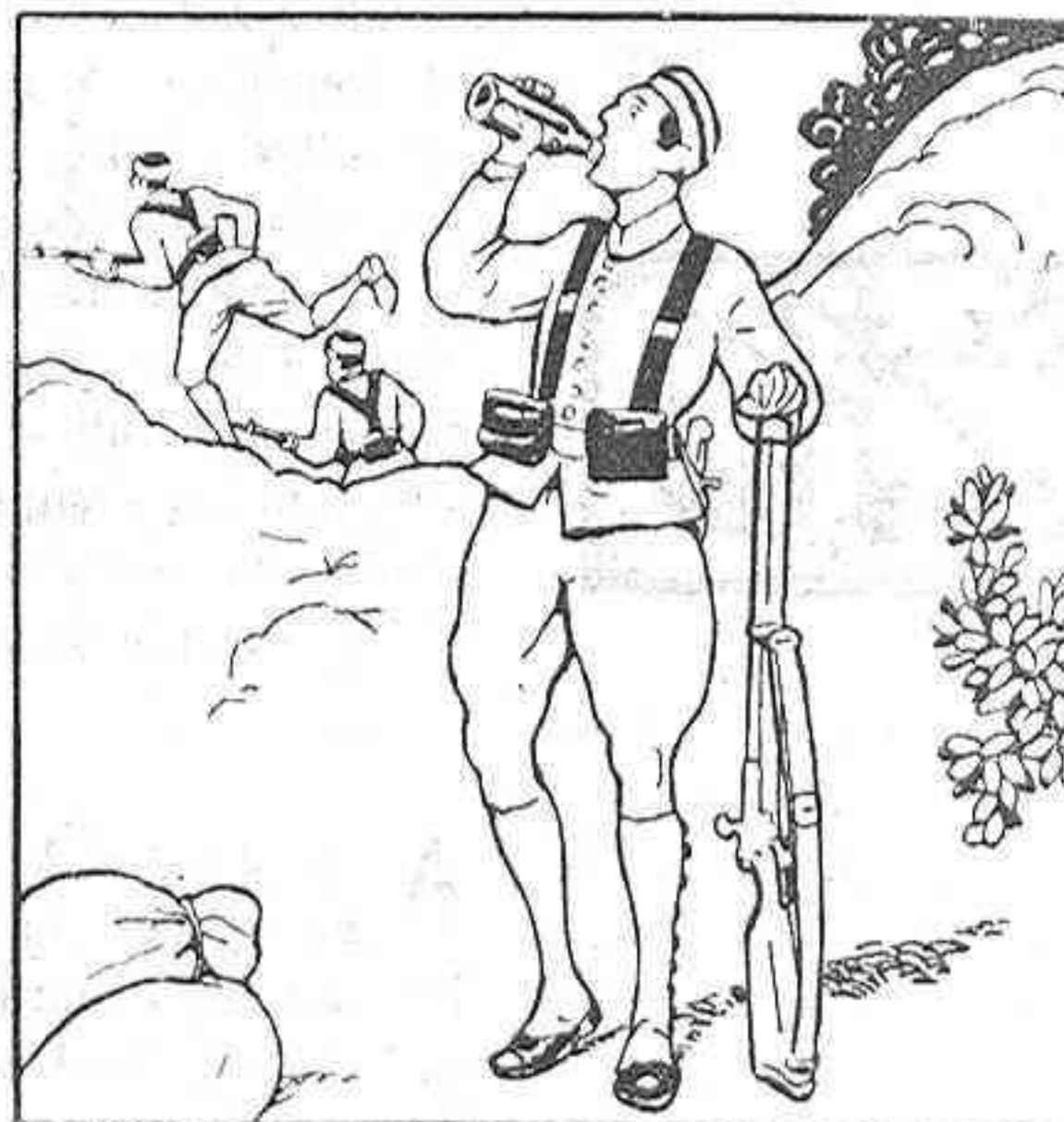
Impremta L'ESQUELLA i LA CAMPANA Olm, 8, Barcelona

L'ENAMORAT GALANT



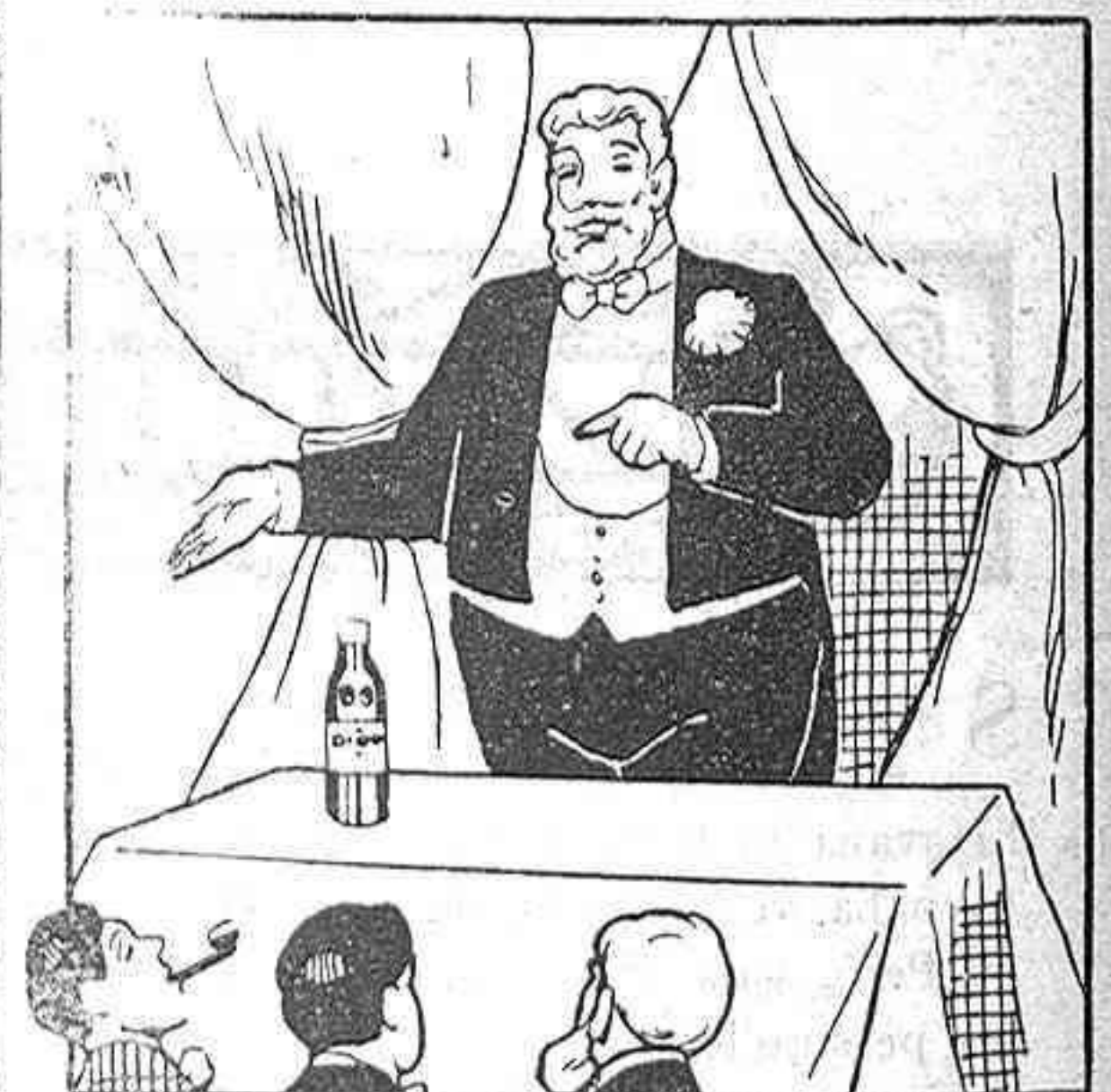
—No hi ha cap declaració que et pugui demostrar el meu amor tan bé com una ampolla de DIDON.

EL SOLDAT EN CAMPANYA



— Si tots fessin com jo, immunitzar-se amb DIDON, no se'n moriria cap.

EN LA POLITICA



Sabeu per què és tan excel·lent aquest orador? Doncs, perquè beu DIDON.

Fàbrica: JOSEP VILA, Carrer València, 169, Telèfon 395 G. BARCELONA

OBRA NUEVA • ACABA DE PUBLICARSE • NOVEDAD

LAS MUJERES LA NOCHE Y EL AMOR

POR LUIS CAPDEVILA

UN TOMO EN 8.º

CINCO PESETAS

Pere Corominas

A RECÈS DELS TAMARIUS

CONTES I NOVEL·LES

Pessetes 4

BARÓN DE HOLBACH

DEL AMOR CONYUGAL

UN TOMO 8.º

DOS PESETAS

DEL PLACER

UN TOMO 8.º

DOS PESETAS

DOCTOR BEARSON

Eterna luna de miel

UN TOMO: 2 PESETAS

NOVA EDICIÓ

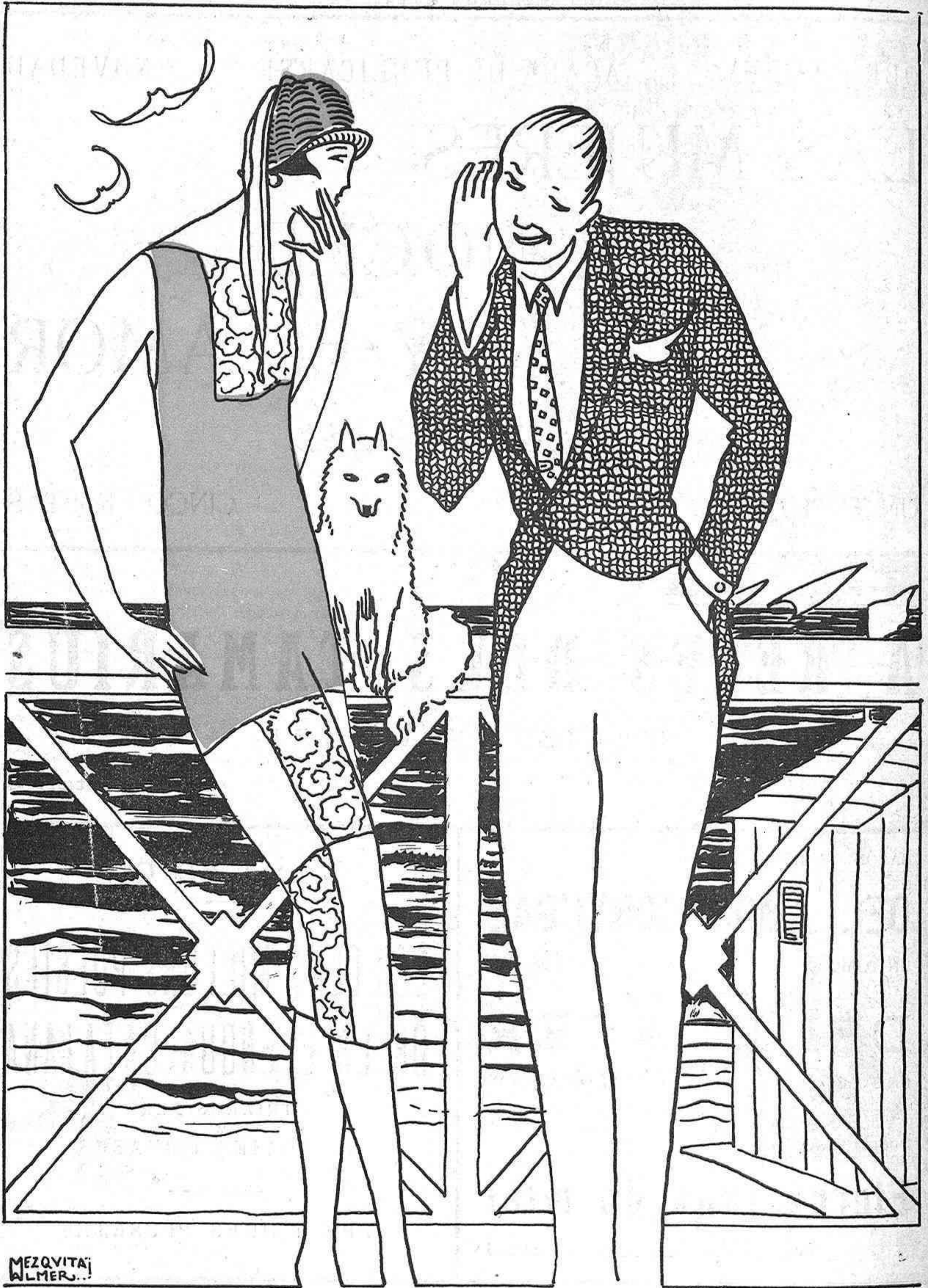
LES CENT MILLORS POESIES DE LA LLENGUA CATALANA

TRIADES PER

E. MOLINÉ I BRASÉS

PREU: DUES PESSETES

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extraviós si no es remet, ademés, 30 cèntims per a certificat. Als corresponals se'ls hi otorguen rebaixes.



MEZQUITA
ALMER...

ANIMALADA

—Aquest gos és Pomerània?
—Sí, però no cridi perquè ell es creu ésser fox-terrier!